

BRASSÓI LAPOK

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: 1/1 évre 20 kor.,
1/2 évre 10 k., 1/4 évre 5 k. Egyes szám ára 8 f.

Felelősszerkesztő: Weisz Ignác dr.
Szerkesztő: Győri Imre.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Brassó, Kapu-utca 64. sz. — Telefon: 177.

Magyar bankipar.

Brassó, május 4.

Nem is kell gazdasági szaktekin-télynek lenni, nem is kell a gazdasági kérdéseket ismerni, a leglaikusabb emberek is észrevehetik, hogy szép Magyarországon gombamódra szaporodnak — a bankok. Egyáltalán nem jön figyelembe, hogy valamelyik piacon van-e már pénzintézet és egyáltalán gazdasági érdeke-e a helységnek egy új bank felállítása? A fődolog, hogy legyen bank, mert ez az üzlet az, a mivel még érdemes Magyarországon valamit kezdeni, amiből még meg lehet szerezni azt a zsiros jövedelmet, amely a gondtalan, fényes megélhetéshez szükséges.

És mit szójunk a főváros rengeteg bankházairól? Minden házban van vagy kettő. Fényes cégtáblák hirdetik e bankházakat. A jó ég a megmondhatója, mi mindent ígérnek ezek a bankházak. Milliós főnyereményeket, szolid kölcsönügyleteket, gyors meggazdagodást. És a jó ég tudja, a rengeteg bankház közül hány van

olyan, amelyik igazán tisztességesen dolgozik? Mert hogy a legtöbb bankház svindlin alapszik, az bizonyos.

Egy nagyon szomorú tény adja meg az okot, hogy a magyar bankházakkal foglalkozunk. Ha a magyar erényekről nem is tudnak sokat idegenben, elég jól vannak informálva mindarról, ami kellemetlen nekünk és amiről nem a legkedvezőbb képet alkothatja meg rólunk a külföld.

Németországban leplezték le a magyar zugbankárokat, akik alaposan megrongálták hitelünket a jóhiszemű németek előtt. Ezzel azonban nem fejeződtek be a leleplezések. A Berliner Lokal Anzeiger érdekes listával ismertette most meg olvasóit, amelyből megtudhatjuk, hogy Berlinben élő honfitársaink szereplése most sem dicsőséges. Elmondja a berlini újság, hogy a hírhedt Hugo Lövy bankárcég megszűnt, de egyik tagja, egy bizonyos Vásárhelyi nevű ur jelenleg az I. Grünitz & Co. zugbankárcégnél működik mint felhajtó. Egy másik „nem igen kíváncsós magyarországi vendég” a nyugati hangzású Sattler névre hall-

gat. Ez az ember néhány év előtt vagyontalanul lépett a berlini talajra és Bankgeschäft Mercur cég alatt kezdett dolgozni. A cég egyetlen aktivuma az alapítás idején egy ügyfél-jegyzék volt, melyet Sattler egy másik bankcégtől, ahol alkalmazva volt, tulajdonított el. Azóta az üzlet olyan nagy arányokat öltött, hogy Sattler irodájában ma negyven alkalmazott dolgozik. Cégvezető egy Glaser nevű ur, akinek bölcsője szintén Magyarországon ringott.

Ezeket beszéli el a berlini lap, melynek közleménye nem azokat sujtja, akik odakint a magyarságot kompromittálják, hanem az egész magyar gazdasági világot.

A külföldön, meg Magyarországon is csak úgy dühöng a bankipar. Az illetékes hatóságoknak jó volna már egyszer ezekben a bankházakban egy kicsit széjjelnézni, az üzleti könyvekbe betekinteni és a bankok „szolid” vállalkozásait felülvizsgálni.

Mert szép dolog a gazdaság, sőt a közgazdaság, de ezek a magyar bankok, ha még soká felszinen maradnak, tönkre fogják tenni az igazi,

A „BRASSÓI LAPOK” tárcája

Egy tanító noteszjegyzetei.

— Megtalálták halála után. —

(No v. 3.) Pribule, a gondnok máma bent volt az iskolában és így szólt hozzám:

— No, tanító ur, meg lesz ám a nélkülözési általány. Tizenhét pöngő karácsonyra. Akkor iszunk egy kis áldomást.

(No v. 4.) Az általányból nem lesz fene se.

(No v. 5.) Az éjjel az általányról álmodtam. Jó zsiros szaga volt. Szinte rosszul esett felébredni.

(No v. 6.) Csernyus Ferkó keddre kikérdkedett az iskolából. Aszongya: disznóölés lesz náluk. Vajjon meghivnak-e?

(No v. 7.) Csernyus Ferkó máma egyesre felelt számtanból. Valószínűleg meghivnak arra a disznótorra!

(No v. 8.) Csernyusék háza felől csakugyan holmi disznóölési zörejt hallatszik. Borsót törnek nyilván, meg a késeket fenik. Egyébiránt még nem hívtak meg.

(No v. 9.) Mára nagyon szép mesét mondtam a gyerekeknek az engedelmességről, ilyenformán: Egyszer a kis Palkó gyereket elküldte az apja a tanítóbácsihoz, hogy vigyen neki kóstolót. Gyönyörű hurkák, kolbászok voltak berakva a ruhácskába, meg egy szép szelet orrja is, tudjátok, a tokájá-

ból. Hát ahogy a kis Palkó viszi a kóstolót, a templom mellett aszongya neki a szánta Gyuri:

— Palkó te, gyere pilinckézni.

A kis Palkó gyerek nem is kérte magát kétszer s hamarosan megfedekezett a kóstolóról. Oda tette a kereszt tövébe és verte a pilinckét. Mert nagyon szófogadatlan, rossz gyerek volt. Hát mikor úgy egy óra múlva keresi a kóstolót, bizony már csak hűlt helye volt. Mert amíg ő játszott, mind megejt a biró kutyája. Lássátok gyerekek, azért ha titeket elküld édes apátok kóstolóval a tanító urhoz, nehogy úgy csináljatok ám, mint a Palkó gyerek. Legyetek engedelmesek, szépen, vigyázva vigyétek a hurkát és meg ne álljatok játszani, s el ne ejtsétek.

(No v. 10.) Csernyusék csakugyan nem hívtak meg a disznótorra. A guta ütse meg.

(No v. 11.) Csernyus Ferkó máma hárombul bedacizott és egész délelőtt térgyepült. Comonius Ámos János tisztelendő ur ugyan nagyon helyjeleníti az ilyesmit, de én tudom, hogy mi köll a magyarnak.

(No v. 12.) A kóstolót is végképpen a fene ette meg, nem én. Le fogok szokni az ábszándozásról és a reggeliről.

(No v. 13.) Le fogok szokni a vacsoráról.

(No v. 14.) Iszonyu rossz szokásaim támadtak az utóbbi időben, de hát minden-

ki gyarló, mint a plébános ur szokta mondani.

(No v. 15.) A szemem megbolondult és komisz vicceket enged meg magának. Sajátágosan kopog. Nem mehetek már Mariskákhoz, annyira kopog a szemem. Már a gyerekek is észrevették.

(No v. 16.) Leszoktam az ebédelésről. Rájöttem, hogy egy falusi tanító csak addig nyújtózkodjék, ameddig bír. Már úgy érzem, nem soká bírok.

(Nov. 18.) Kezdek leszokni a nyújtózkodásról is. Ma különben iskolai gyászünnepe volt. Annyira el vagyok fogulva, hogy egész nap nem bírok enni.

(No v. 21.) Kezdek leszokni összes szokásaimról. A szokás második természet, — mondja a plébános ur — nagyon nehéz elhagyni őket. De én karakter vagyok.

(No v. 22.) Leszoktam...

(Nov. 23.) Ma nálam volt a halottkém, lecsukta a szemeimet, belebőköt a hasamba, aztán csiklandozni kezdte a talpamat. Most már mindegy. Minden mindegy. Csiklandozhatod!

Ma temettek. A torra Csernyusék küldtek egy sonkát és a plébános ur kijelentette a kántornak, hogy mégis meg lesz a nélkülözési általány. És engem még csak a guta sem üthet meg... Eszik a sonkát... Folyton eszik...

a tisztességes gazdasági vállalkozásainkat.

A magyar bankipar megérdemel egy seprűt és egy nagytakarítást!

Asztalossztrájk Brassóban.

Mit mondanak a munkások?

Brassó, 1910. május 4.

Kedd reggeli lapunkban körülményesen beszámoltunk a brassói asztalossztrájkáról, a melynek kitörését egy tárgyilagos és józanhangú, munkaadó forrásból vett tudósítással világítottuk meg.

Tekintettel lapunk közismert és céltudatos loyálisára, nem zárkoztunk el az elől, hogy a fent jelzett, munkaadó körökből vett tudósítással szemben készségesen helyet adjunk a munkások nyilatkozatának is.

Az asztalos sztrájkáról, a munkások köréből, a következő sorok közlésére kértünk fel:

Tény az, hogy az asztalosmunkások az egyre fokozódó drágaság némi ellensúlyozása végett kéréssel fordultak az asztalos mesterek összességéhez, mely kérésükben ismertette a jelenlegi mostoha megélhetési viszonyokat, a mostaninál kedvezőbb munka és bérvizonyok életbeléptetését sürgették. A Brassói Lapok május hó 3-án megjelent számában, a t. mester urak részéről közzétett cikk állításai azonban nem felelnek meg mindenben a valóságnak, miért is az érdeklődők tájékoztatásul szükségesnek látjuk mi is, a munkások részéről nyilatkozni. Az ipartestület asztalos szakosztályának címére nyújtottuk be az összes asztalosmunkások által helyeselt és elfogadott követeléseinket olyan szándékkal, hogy ha sikerül békésen méltányos megegyezésre jutnunk, a béke kedvéért elmegyünk a legszélsőbb határokig.

Követeléseinket csupán 3 pontban foglaltuk össze, úgy mint: 9 órás munkaidő, az eddigi 9 és 1/2 helyett; 15% béremelés, továbbá az eddigi 2 kor. 60 fillér helyett bérminimum 3 korona. Ami a benyújtott munkarend tervezet többi pontjait illeti, azokról illetékes helyeken jól tudják, hogy azok már régebben életbe léptetett pontok, amelyeket csupán azért vettünk át a régi munkarendünkből, hogy feledésbe ne menjenek. Az ipartestület asztalosszakosztályának elnöksége által összehívott tárgyaláson, ahol mindkét érdekelt gazdasági fél kiküldöttekkel képviseltette magát, hosszabb eszmecsere után a következő megállapodásra jutottunk: A munkások hajlandók a jelenlegi munkaidőt fenntartani 1911. május hó 1-ig. Leszállítottuk a 3 koronás bérminimumot 2 kor. 80 fillérre. Ugy, hogy jelenleg csupán a 15% béremelést tekinthetjük volna eredményül. A t. munkaadó urak megbízottainak részéről ígéretet kaptunk, hogy ezen tárgyalás eredményét egy taggyűlés elé viszik, ahol remélik, hogy el is fogadják. Az értekezletről tehát azon reménnyel távoztunk, hogy békés uton sikerül egyezsége jutnunk. Mi, mint a munkásság megbízottjai, a tárgyalás anyagát egy taggyűlés elé vittük és hangsúlyozzuk, hosszas rábeszélés után sikerült csak a munkásság többségét rávenni, hogy hozzájáruljanak a tárgyaláson önként tett engedményeinkhez. Ez tény, ezt 120 asztalosmunkással igazoljuk, és ezen tudatunkban visszautasítjuk azon vádat, mely szerint az egész mozgalom csupán egy pár

ember terrorizmusának az eredménye. De térjünk a dologra.

Május hó 1-én megtartott tárgyaláson, ahova mi már azon szándékkal mentünk, hogy az egyezséget végleg megkössük, a munkaadó urak által kiküldött megbízottak részéről azon rövid választ kaptuk, hogy csupán 10% béremelést adhatnak, azon tul szó sem lehet semmiről. Rögtön tisztában voltunk a helyzettel, hogy itt a józan belátás rovására idegen tényezők működhetnek. Azonban, hogy világosan kitüntessük, hogy nem akarunk harcot, mint ahogyan azt állítani szeretik, még ezen tárgyaláson is tovább mentünk az engedékenységekben. Hogy ne hivatkozhassanak jogosan a hirtelen átmenet nehézségeire, a vitás 5%-léknyi béremelést halaszthatónak jeleztük folyó év augusztus hó 1-ig. Ugy, hogy eredményül jelenleg csupán a 10%-nyi engedmény maradt volna. Miután ezen ajánlatunkat is visszautasították, kijelentettük, hogy a tárgyalás eredményét egy nyilvánosan megtartandó szakgyűlés elé vesszük, és a döntést a munkásságra bizzuk. A vasárnap délután megtartott nyilvános szakgyűlésen a munkások ezen ajánlatot titkos szavazás útján 3 szavazat ellenében elvetették, és utasították a kiküldött bizottságot, hogy miután a tárgyalások békés eredményre nem vezettek, most már az eredeti munkarendet teljes egészében juttassák érvényre. 1906 május havában rendeztük utoljára munka és bérvizonyainkat. A munkabérek átlaga azóta a kedvezőtlen munkaviszonyok folytán csökkent. Ezzel szemben a lakás, ruházat, és az élelmiszerek árai 30-35-40 % emelkedéseket mutatnak. Ezen állapotokat véve figyelembe, a mi követeléseink igazán csekélyek.

Ha az igen tisztelt munkaadó urak egy bizonyos kereseti átlagot akarnak megállapítani, ne vegyék alapul először a legmagasabb béreket, és ne adják rá másodszor a még meg nem adott 10%-ot és még harmadszor a csak rendkívüli külső munkáknál járó további 25%-ot. Vegyük figyelembe azon tény is, hogy a brassói asztalos üzemek kétharmad részben csak az év bizonyos szakában alkalmaznak állandóan munkást, és így egy bizonyos százalék folyton ki van téve a munkanélküliségnek, amit igazol azon tény, hogy szak csoportunk az elmúlt év folyamán 600 kor. segélyt fizetett ki munkanélküli tagjainak.

Igy tekintve a közállapotokat, be kell, hogy lássuk, hogy a munkások nem léptek fel túlkövetelésekkel és nem szükség a munkásokat terrorral belekergetni egy talán hosszadalmas gazdasági harcba, ha nem igen is kényszerítőleg lép fel a gazdasági helyzet és a munkaadók részéről jövő nagyfokú elfogultság.

Az 1906-iki bérmozgalom alkalmával 25—30—40, sőt egyes helyeken 50%-nyi béremelést adtak önként a munkaadók. A munkaidő az egész vonalon 1 teljes órával rövidült. És az eredmény az, hogy miután ilyenformán az egyöntetű munkaidő és munkabérek folytán a szennykonkurenciának útját álltuk, az asztalosiparban szemünk láttára javultak a viszonyok. Nem ment tönkre egyetlen mester sem, sőt ellenkezőleg azóta fejlődött Brassóban vagy 5 asztalos üzem, olyan, amilyen a régebben nagy mértékben divott szennykonkurencia végett nem létezhett. Mi nem terrorizálunk. Azonban tudomásunk van arról, hogy egyes munkaadók nem érvényesíthetik szabad akaratukat és

olyan egyének által vannak terrorizálva, akik munkást csak néha alkalmaznak. Teszik ezt pedig csupán azért, hogy a munkaszünet folytán beállott munkatorlódás nekik is munkát biztosítson, amihez normális állapotok mellett ritkán van szerencsájök.

A vasárnap délbén megtartottközös tárgyalásunk alkalmával meghívtuk az igen tisztelt munkaadó urakat a délután megtartandó nyilvános szakgyűlésünkre, hogy személyesen győződjenek meg, hogy a munkások nincsenek korlátozva szabad akaratukban, amit már a szavazás titkossága is kizár. Ezen meghívásunknak eleget nem tettek és így nincs joguk minket terrorizmussal vádolni.

Tifusz Tordán.

*

Brassó, május 4.

Fenti cím alatt május 1-én megjelent, 99-ik számunkban közölt hírünk helyreigazításra szorul. A hír megírására téves információk vezettek, azonban most, Tordáról, illetékes forrásból vett értesülésünk alapján kötelességünknek tartjuk az alábbiakat közölni:

Tifusz járvány nem dühög Tordán. Igaz, hogy több tifusz beteg van a városban és a kórházban, de a kór szórványos és nem járványszerű. A betegség oka nem a köztisztasági viszonyokban keresendő, mert e tekintetben éppen az utóbbi időben nem lehet panasz. A város két páncél locsoló kocsit szerzett be tavaly, mely a por takarítása céljából a szükséghez mérten működik. Az ivóvíz éppen olyan élvezhető a jelenben, mint volt mindig, századokon át, semmivel rosszabb, vagy jobb nem lett, mert az nem más, mint az Aranyos vize. Vízvezetékre, igaz, nagy szükség van; folynak is a munkálatok s remélhető, hogy 2 éven belül lesz is vízvezeték. A pócegödrök kihordatását a hatóság szigorúan ellenőrzi s legfeljebb néha azért van panasz, mert a gyepmester az igen korai esti órákban indul meg... De hisz ez így van Brassóban is... Hanyagság, vagy vétke indolencia tehát a hatóságot semmi tekintetben nem terheli, mert a fennálló helyzetben mindent megtesz, ami törvénszabta kötelessége.

Családi dráma

Krizbán.

A féltékeny férj

merénylete.

— Saját tudósítónktól. —

Brassó, 1910. május 4.

A különben csendes Krizba község lakosságát tegnap óta egy véres családi dráma tartja izgalomban, melynek egyik áldozata a brassói kórházban fekszik halálos sebével.

Az alig 24 éves és már 9 év óta férjénél levő, csinos Ruzsán Jánosnéról már régebben suttozták Krizbán, hogy a szemrevaló menyecske szívesen fogadja Munteán György daliás legény udvarlását.

A suttozás eljutott a férj fülébe is, aki kérdőre vonta feleségét — de ennek sikerült elaltatni a férj gyanuját, annál inkább is, mert ez nagyon szerette az asszonyt.

A pletyka azonban nem akart megszűnni, s a férj csak hallgatott, de nem tudott adatot szerezni neje hűtlenségéről.

Tegnap délután Ruzsán János elindult

hazulról azzal, hogy állítólag fontos dolga van a felesége pedig elkísérte őt a szomszéd házig, hova aztán be is tért. Ott találta állítólag véletlenül Munteán Györgyöt, a férj riválisát, akivel beszélgetni kezdtek.

A férj hamarabb haza tért, mint gondolta, s mivel feleségét nem találta otthon, átment érte a szomszédba. Mikor Ruzsánné az ablakon át megpillantotta férjét, ijedtében ráfordította a kulcsot a konyhaajtóra, Munteán Györgyöt pedig feltuszkolta a padlásra.

Ruzsán János — miután többszöri kopogtatásra sem nyitották ki az ajtót — vállalával betörte azt és feleségére rohant.

— Ártatlan vagyok! — sikoltott fel a megrémült asszony.

Ruzsán János — a megcsalt férj — előkte magát a könyörgő asszonyt, előkapta revolverét és háromszor feleségére lőtt, kit mind a három golyó talált. A szerencsétlen nő véresen bukott a földre.

A dühöngő férj ekkor egy barátja segítségével feltörte a padlás ajtót, hogy boldogsága megrontójával is leszámoljon.

Folytonos ütlegetés közben lecipelték a legényt a padlásról, s abban a szobában, — hol az asszony fektült óriási vértócsában — az örvénygő Ruzsán újra előkapta revolverét és Munteán Györgyre is reá lőtt.

A lövések zajára összeszaladt szomszédok ott találták a vérbe borult szerelmesteket a szoba padlóján, s megakadályozták a férjet a további vérengzésben.

Munteán György sérülései könnyebb természetűek, mert csak egy golyó érte, Ruzsán Jánosné állapota azonban majdnem reménytelen, mert az egyik golyó a hasába furódva, halálos sebet ejtett rajta — úgy hogy ma reggel 4 órakor beállították a brassói kórházba, hol azonnal megoperálták.

Állapota — a kórháztól nyert telefon-értesülésünk szerint — még mindig válságos és felgyógyulása nem valószínű, mivel a golyó nemesebb részeket is sértett, s a három seb folytán beállott nagytoku vérvesztés teljesen kizárja a gyógyulást.

Munteán György házi ápolás alatt áll, s állapota nem veszélyes.

A brassói rendőrség nyomban kiszállott a kórházba és kihallgatta a súlyos beteg Ruzsánnét. Az asszony elhaló hangon adott válaszaiban azt állította, hogy Munteán Györgyvel nem folytatott szerelmi viszonyt, az egész dolognak csak közönséges falusi pletyka az okozója, — melyben a feltékeny természetű férj — meggondolatlanul hitt.

Egyben kijelentette az asszony, hogy a kritikus nap délutánján is egészen véletlenül találkozott a legénnyel a szomszédban, s az ajtót csak ijedtében zárta be, mert félt a félrevezetett férj bosszujától.

Ruzsán Jánost, a merénylő férjet a krizbai csendőrőrs — kihallgatása után — ma délelőtt 11 órakor letartóztatta és bekísérte a brassói ügyészség fogházába.

Erdei kávéház

a legszebb találkozó hely fiatal és öregeknek. 2645

Minden vasárnap délután zene.

Sétatéri „Belevue” kiosk.

Szakismeretségem, valamint kitűnő kávéházi ételek, italok kifogástalan kiszolgálása és mérsékelt árak mellett, iparkodni fogok a n. érdemű közönség becses pártfogását kiérdemelni.

Naponta friss Pilseni és kőbányai palack-sör.

HIREK.

Brassó, 1910, május 4.

Lapunk legközelebbi száma a közbeeső csütörtöki ünnep miatt szombaton reggel a rendes időben jelenik meg.

— **A Brassói Magya Dalárda** f. hó 5-én, csütörtökön este főpróbát tart a városi zenekar közreműködésével. Minthogy zenekarral csak ez az egy próba lesz, felkéri az elnökség az összes működő női és férfi tagokat, hogy e próbán okvetlenül teljes számban megjelenni szíveskedjenek.

Csermy Ferencz hangversenye. Mint értesülünk, Csermy Ferencz, a bécsi Tonkünstler-zenekar vezetője f. é. június hó 9-én hangversenyt rendez Brassóban, s a filharmonikusok hangversenyén is részt fog venni, mint szólójátékos.

— **Egy brassói iparossegéd kálváriája.** Megrázó csapás sújtotta néhány hónappal ezelőtt G. J. brassói cipészsegédet. A szerencsétlen embert, aki három kiskoru gyermek atyja, szélütés érte, és ennek következtében elvesztette beszélőképességét. A megnyomorodott ember természetesen fizikailag is tehetetlenné vált a szélütés következtében és nemrég a kerületi munkásbiztosító pénztár a saját költségén gyógykezelés céljából a sopronmegyei Balf fürdőre küldte. A szerencsétlen ember azonban nem jutott el Balfig. Budapesten, a rendőrség, miután különös viselkedést tanúsított és beszélni sem tudott, a megfigyelő osztályba szállította, ahol máig is szynlódik. Felesége összetörve, betegen, zokogva jött ma dél előtt szerkesztőségünkbe és arra kért hennünket, hogy adjuk a nagyközönség tudtára az ő és három apró gyermekének itóztató sorsát, hátha akadnak egyesek, akik megindulnak egy szánalomraméltó család megrázó sorsán és néhány fillérrel a segítségére sietnek. Szeretné haza hozni az urát Budapestről — mondta csukló zokogással a szerencsétlen asszony, de még annyi pénze sincs, hogy egy falat száraz kenyeret vegyen a gyerekeinek . . .

— **Sakkverseny Brassó mesterbajnokságáért.** A Brassóváros mesterbajnokságáért megejtett sakk torna első díját dr. Elekes nyerte meg. Elekes kétségkívül képzett, kiváló játékos, aki egyike Magyarország legkitűnőbb sakkozójának. A második díjat Windt ügyvédjelölt, a harmadikat Herberth Gyula kapta.

— **Ügyvédi körökből.** Dr. Covrig László ügyvédi irodáját Hosszúfaluban megnyitotta.

Gázbevezetés és kövezés. Hogy az utcakövezés befejezésével az utburkolat fölszakítása lehetőleg korlátoztassék, a városi gázgyár ezúton is azon kérelemmel fordul mindazokhoz, kik a gázi bevezettetni óhajtják, hogy a gázgyár igazgatóságának lehetőleg már most tudomására hozzák, mivel e munka most jóval olcsóbban keresztülvihető. Huszméter hosszú házi csatlakozások ingyen eszközöltetnek, ha a megrendelő kötelezi magát arra, hogy a belső beren-

dezést is még az idén a gázgyár által elkészítteti. Költségvetésekkel a gázgyár készségesen és ingyen szolgál.

— **Fogházőri kinevezés.** A marosvásárhelyi kir. főügyész Csiki István marosvásárhelyi városi rendőrt a brassói királyi törvényszéki fogházhoz fogházórré nevezte ki.

— **A pléhmozdony!** Valójában ártatlan, aprócska eset, a pléhmozdony esete. Hogy megírjuk ennek az az egyetlen oka, mert hű krónikásai akarunk lenni a rendőri híreknek. Arról van szó, hogy Gebauer Alfréd kereskedő tegnap este panaszt tett a rendőrségen, hogy a Buzasor 10. szám alatti házban lévő üzletének a kapu alatti kirakattát már több ízben megdézsmálja egy eleddig ismeretlen tettes, akit most alkalmasint sikerült elcsipnie egy ötöd osztályos elemi iskolai tanuló személyében, éppen akkor, a midőn a kirakat üvegét benyomta, a résen benyult és egy pléhmozdonyt ábrázoló gyermekjátékot el akart emelni. A szepegő, ijedt fiú, akit Gebauer átadott az ügyeletes tisztviselőnek, siránkozva tiltakozott azon vád ellen, hogy ő valaha lopott volna, de nem tagadta, hogy a pléhmozdonyt most tényleg kiakarta venni a kirakattól. Kijelentette azonban, hogy az üveg már be volt törve. A rendőrség — megindította a vizsgálatot a pléhmozdony rejtelmes bűntényében. Mi azonban azt hisszük, hogy sokkal jobban érdekli a rendőrhatalóságot az hogy ki törte be az ablakot, mint a pöttön, vádlott legény ártatlan törekvése — egy 20 filléres gyermekjáték után.

— **Uj posta Erdélyben.** Csikvármegye Gyergyóremete községében a kereskedelemügyi miniszterium által engedélyezett postaügynökség 1910. évi május hó 11-én nyílik meg. Az új postaügynökség kézbesítő kerületébe Gyergyóremete község osztott be.

— **Hamis pénz.** Tóth Pál türkösi gazda tegnap az ottani Ábrahám féle korcsmában hamis egy forintossal akart fizetni. A korcsmáros a hamis pénzt átadta a rendőrségnek, amely most az irányban nyomoz, hogy mint került az Tóth Pál birtokába, aki vallomása szerint, nem tudta, hogy hamis pénz van a zsebében.

— **Lopnak minden vonalon.** Maria Jorga ma este följelentést tett a rendőrségen, hogy a mai zsúni egy fiú a zsebébe nyúlt és onnan nyolc korona hatvan fillért ellopott. A rendőrség elfogta Pitis Florian iskolásgyereket, aki állandóan Jorga Mária körül ólálkodott, de a lopást reábizonyítani nem tudják. A megmotozása sem vezetett nyomra. — Weiszfeiler Sándor, lécfalvi lakos ugyan csak följelentést tett ma a rendőrségen, hogy költözés közben egy 200 korona értékű utazóbundáját ellopták. A rendőrség megindította a bundatolvaj kézrekerítése érdekében a nyomozást. — Hellwig Sámuel brassói lakos ma bejelentette a rendőrségen, hogy szekrényéből egy 200 korona értékű konvertált jelzalsorsjegyet elloptak. A rendőrség nyomoz. — Csiki Mihály 42 éves tatrang

Van szerencsém a n. érdemű közönség becses tudomására hozni, hogy a Sétatéri Bellevue kiosk kezelését átvettem és azt május hó 1-én megnyitom.

Kiváló tisztelettel :

2655

KIRÁLY ALBERT,

volt Transsylvania kávéház főpincére.

munkás, aki ezidőszereint állás nélkül kóborog, ma reggel Derestyében házról házra járt kéregetni, közben egy román család lakásából, ahol senki sem volt otthon, elemelt egy pár csizmát, amelylyel aztán futásnak eredt. Egy éber szomszéd azonban észrevette a csizmákat lengető menekülőt, utána iramodott és elfogta. Csikót behozták a brassói rendőrségre. A tettét nem tagadja, de azzal védekezik, hogy ittas állapotában követte el.

— A brassói filharmonikus társaság holnapi csütörtöki próbája az ünnep miatt elmarad.

— **Megszökött rab.** A zilahi királyi ügyészség tegnap értesítette a brassói rendőrséget, hogy Ágyelán Izidor 40 éves egrespataki illetőségű rab, aki lopás miatt egy évre volt elítélve, a fogházból megszökött. Az illető középtermetű és különös ismertető jele, hogy az arca feltűnően sápadt.

— A városi zenekar pénteken, f. hó 6-án d. u. 1/2 órákor az alsósétáteren hangversenyez. A műsor Fucik, Bizet, Lehár, Liszt, Caudella, Drescher és Donáth műveiből lesz össze állítva.

— **Melyik gyógyszerár lesz nyitva?** A belvárosi gyógyszerárak közül május 5-én, vasárnap Stenner Frigyes „Oroszlán” gyógyszerára, Kapu-utca 21 szám alatt lesz nyitva, délelőtt 12 órától este 9 óráig. — A külvárosi gyógyszerárak, úgy mint eddig, a vasárnap dacára is nyitva tartanak.

— A nőgyógyászati klinikákon a **Ferencz József** keserűviz a legkedveltebb hashajtó. — Sok ezer szenvedő áldja a természetes „Ferencz József” viz oly kíméletes tulajdonságait és elismeri, hogy sokkal kellemesebb, mint a ricinusolaj vagy akármely por és pirula. A valódi „Ferencz József-keserűviz” kitűnő tisztító hatását még folytatólagos használat mellett sem veszíti el, miáltal szintén lényegesen különbözik a közönséges hashajtoszerektől.

Az Apolló bioszkop műsora: 1910. május hó 5-én, csütörtökön a 2. számú gyalogzred zenekarának közreműködésével:

Költő mindenáron. (Humoros.)
Don Juan házassodik. „
Vigasztalhatatlan özvegy. „
Házasság Pajacouloban. (Szines.)
Négylábu detektív. (Dráma.)
Összeesküvők. (Dráma.)
New-Yorktól Genuáig. (Látv.)
A festő álma. (Szines.)

Műsoron kívül:

Akadályverseny Alagon. Czárán Zoltán balesete. (Sport.)

Csütörtökön délután 1/23, 4, 5, 6 és este 8 órákor tartatnak előadások.

Szombaton és vasárnap új műsor.

Közzgazdaság.

Brassó, 1910 május 4.

Egyenruházati cikkek, ágyneműk és lószerevények szállítása. A m. kir. földmivelésügyi miniszter által a kir. lötenyészintézetek katonai osztályai részére 1911. évi január 1-től 1916. évi december végéig terjedő időre, vagyis hat évre szükséges egyenruházati cikkek, ágyneműk és lószerevények szállítására kibocsátott pályázati hirdetmény a vonatkozó feltételekkel, valamint a szállítandó cikkek részletes jegyzékével együtt az érdekeltek által a brassói kereskedelmi és iparkamara titkári hivatalánál betekinthező.

Az ajánlatok folyó évi május hó 25-ik napjának délelőtti 10 órájáig a m. kir. földmivelésügyi miniszterium házipénztárához (Budapest, V. Országház-tér 11.) benyújtandók.

Vámügy. A m. kir. kereskedelemügyi miniszter arról értesítette a kereskedelmi és iparkamarákat, hogy a pancsovai II.-od osztályu m. kir. fővámhivatal a rövidített bemondó eljárásnak a vasuti és hajózási forgalomban való alkalmazására felhatalmaztatott.

LEGUJABB.

TELEFON. — TÁVIRAT.

(Saját tudósítónk jelentései.)

(Budapest, 1910. május 4.)

(Este 10 óra.)

Minisztertanács.

A kormány tagjai ma délelőtt minisztertanácsot tartottak, amely délelőtt 10 órától délután fél 2 óráig tartott.

Félhivatalosan azt jelentik a minisztertanácsról, hogy azon a kormány csak folyó ügyeket tárgyalt, de kétségtelen, hogy a kabinet megállapodásra jutott a képviselőházi választások határidejének kérdésére vonatkozólag.

Az erről szóló belügyminiszteri rendelet a hivatalos lap szombati számában fog megjelenni.

Pártvezérek kortesuton.

Holnap több jelentősebb politikai beszéd fog elhangzani a pártvezérek részéről.

Apponyi Jászberényben beszél, Pincehelyen Kossuth tart kortesbeszédet, Félegyházán, Holló Lajos kerületében, Kazy államtitkár programbeszédet tart, Justh pedig Makón beszámoló beszédet mond.

Temesvár a kormány mellett.

Temesvárról táviratozzák: Temesmegye mai közgyűlésén egyhangu lelkesedéssel bizalmat szavazott a kormánynak és biztosította legmesszebb menő támogatásáról.

Andrássy beszámolója.

Andrássy Gyula gróf ma hazaérkezett Budapestre, ahonnan a napokban Kassára utazik és megtartja programbeszédét.

Terrorizál a püspök.

Alsókubinból jelentik: Pár v y püspök megtiltotta Richter plebánosnak, hogy munkapárti programmal jelöltséget vállaljon. Richter a püspök tilalma ellenére kormánypárti programmal lép fel és ezért a püspök felfüggesztette állásából.

A helyébe kinevezett új plebános ma akart bevonulni kerületébe, a nép

azonban, amely felette kedvelte Richter, az új plebánost kiverte a városból.

Héderváry nyilatkozata.

Héderváry miniszterelnök ma egy belga újságíró előtt érdekes nyilatkozatot tett.

Kijelentette, hogy a kormány az általános, titkos, egyenlő választójogot irta programjára és ennek a megvalósítását a legkomolyabban veszi. Nem telik bele hosszú idő — mondotta a miniszterelnök — hogy ezt a reformot Magyarországon meg is valósítsuk. A szavazati jog kiterjesztése tekintetében a legmesszebb határig el fog menni. A kormány és pártja békés politikát óhajt üzni a nemzetiségekkel szemben. Az Ausztriával való közösséget illetőleg az a véleménye, hogy ez nagyon hasznos Magyarországra nézve és így ezt fenn kell tartani a jövőben is.

Mikszáth jelöltsége.

Mármaroszigeten nagy lelkesedést keltett, hogy a munkapárt Mikszáth Kálmánt jelölte a kerület mandátumára. Holnap száztagú küldöttség utazik Budapestre, hogy Mikszáthot a mármaroszigetiek ragaszkodásáról és támogatásáról meggyőzzék.

Új udvari tanácsosok.

A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király Simon Jakabot és Weisz Károlyt, a tőzsde alelnökeit az udvari tanácsosi méltósággal ruházta fel.

Főraktár:

Theil L. és E. O. ásványvízkeresk. cégnél.
Telefon szám: 364.

Einschenk Károly

orgona-építő

BRASSÓ, Fekete-utca 54. sz.

— Zongora- és harmonium-raktár. —
Harmonika-javítások pontosan és mér-
— — sékelt árak mellett. — —

Schwarzburg étterem

korház-utca 20. sz.

— Pilseni és Müncheneri Paulaner —
sörök elismert kitűnő konyha természetes
erdélyi borok pontos kiszolgálás
kiváló tisztelettel
CRISTA G. mgbt.

Egy kis vadászszekér

lóval és szerszámmal azonnal eladó. — Cim a kiadóhivatalban.

Védjegy: „Horgony“

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

pótléka

egy régióknak bizonyult háziszser, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult kőszvényénél, oszúznál és meghűléseknél.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossá legyenek és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony“ védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K—80, K 1.40 és K 2.— és úgyszólván minden gyógyszer-tárban kapható. — Főraktár: Török Lőzsef gyógyszerésznél, Budapest.

Dr. Richter gyógyszer-tára az „Arany oroszlánhoz“, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Kereskedelmet végzett fiatal leány,

ki a könyvelést perfekt érti vallamint gyorsírásban is gyakorolt, azonnali belépésre állást keres. Cim a kiadóhivatalban. 2680

Gyakorlott varrónők

felvételnek

Weinerth Hermann
női szabonál Lensor 26.

ZERNESTEN

az 580. sz. a., közel a piachoz, a fő-
utcán levő gazdasághoz és bármily
üzletnek nagyon alkalmas
ház, szabadkézből eladó.

Mindazok, akik 8000 koronánál
többet ajánlanak, forduljanak bizalom-
mal **Bolesch Henrikhez**, közs.
jegyző, Vidombák. (2673)

Sürgöny!

Hosszu-utca 90. szám alatt
friss tehén tej és vert tej kerül el-
adásra, melyet kizárólag a brassó-méh-
kerti birtokosok szállítanak.

Kimérés reggel 6. órától este 9-ig
a tej literje 12 krajcar
vert tej „ 8 „

Havi előfizetők 6% engedményt kapnak.
Telefonszám 213. 2679

Alólirott temetkezési inté-
zetek a mai naptól kezdve
minden vásár- és ünnepnapon
déli 12 órától kezdve zárva
lesznek.

Dressnandt, Tutsek.

Mezőgazdasági gépszakmában

teljes jártassággal, a német, magyar
és román nyelvet bíró utazót, állandó
alkalmazásra, fix-fizetés és mellék il-
letmények mellett — keresek.
Cim: e lap kiadóhivatalában. 2667

A keményfa szakmában

12 évi gyakorlattal állást keres azon-
nali belépésre, teljesen megbízható
30 éves keresz. egyén, mint

fűrészszevető vagy
mint **térmester.**

Elfogad esetleg e szakmában más
állást is. A fa kijelölését helyesen érti.

Ajánlatokat „Valódi szakember“ jelige
alatt kér a kiadóhivatalba. —2672—

Szám 449—910.

Faeladási hirdetmény.

Közhírré tesszük, hogy Mátéfalva község a tulajdonát képező
s a község határában fekvő „Valea Cornu“ nevű erdőrészben 20 k.
hold területen található és folyó számokkal megjelölt, 28015 ürm. s
bükk tűzifa Mátéfalva község-házánál 1910. évi május hó 23-án d.
e. 11. órakor tartandó zárt ajánlattal egybekötött nyilvános írásbeli
árverésen el fog adatni.

Kikiáltási ár: 6350 korona, bánatpénz 635 korona.

Árverési feltételek Mátéfalva község-házánál a hivatalos órák
alatt megtekinthetők.

Mátéfalván, 1910. évi április 28-án.

—2677—

A községi előljáróság.

Szám 449—910.

Faeladási hirdetmény.

Közhírré tesszük, hogy D a t k község tulajdonát képező
s a község határában fekvő „Csorgó alja“ nevű erdőrészben 40 k.
hold területen található és folyószámokkal megjelölt 6648 ürm. s
bükk tűzifa D a t k község házánál 1910. évi május hó 25-én d. e.
9 órakor tartandó írásbeli zárt ajánlattal egybekötött nyilvános
szóbeli árverésen el fog adatni.

Kikiáltási ár: 15000 korona, bánatpénz 1500 korona.

Árverési feltételek D a t k község-házánál a hivatalos órák
alatt megtekinthetők.

D a t k o n, 1910. évi április hó 28-án.

—2676—

A községi előljáróság.

**A legjobb fém-
tisztítószer**

Globus

Fogyasztás évente
60 millió doboz.

Mindenütt kapható.

Fritz Schulz jun. K.T. Aussohn
Arany érem 1900 Párisi Grand Prix 1904 London

GYOMORBÁNTALMAKNÁL

a világ legjobb háziszere a: „NOVICUM“
székely-havasi gyomorkeserű.

Egy kísérlet mindenkit meggyőz arról, hogy ezen ideális
háziszser az első segítség a háznál.

Kapható mindenütt, vagy megrendelhető a készítőnél 1 K
20 f. és 2 K.-s üvegekben — próba üveg 60 fillér

Készíti: KÁRPÁTI JÓZSEF, Árkos (Háromszék-várm.)

Főraktár Brassóban: MÜLLER GYULA utóda,
TARTLER ALFRED, fűszer nagykereskedő cégnél.

1982

FINOM MŰSZERÉSZ MŰHELY.

Műszerek és kiegészítő részeknek készítése.
Patent modellek és találmányok kidolgozása
rajzok és ötletek szerint.

Különlegességek javító-műhelye.

Különböféle szerkezetű és gyártmányú írógépek,
varrógépek, gramofonok, orvosi műszerek,
tudományos vegyműhely. (laboratorium)
fizikai tanulságos műszerek

Képviselő:

a jó hírnevű és legidősebb német varrógépnek
„Veritas“; a világhírű „Ideaj“ írógépnek,
(teljesen látható írással.)

Eredeti gramofon és Zonophon lemezek
—: 3 nyelven, gyár t á r b a n. —:
Csak elsőrangú hozzávalók. — Írógép iskola.

BARTHELMI G.

mechanikus

Brassó, Weisz Mihály-utca 23. sz.

Különböféle gyártmányú írógép-különlegességek
javító-műhelye.

Csak elsőrangú hozzávalók.

Osztálysorsjegyet
vegyen csak

FRIEDE GYULA és Társa

osztálysorsjegy
főáruháiban

BRASSÓ, Kolostor-utca 36.

NAGYSZEBEN, Disznódi-utca 1.

2642 Hivatalos ár: $\frac{1}{8}$ sorsjegy K 1.50 $\frac{1}{4}$ sorsjegy K 3.— $\frac{1}{2}$ sorsjegy K 6.— $\frac{1}{1}$ sorsjegy K 12.—

Siessen, mert legfőbb ideje, miután az I. osztály huzása már május hó 19. és 21-én lesz.

Angol női-divatterem!

Van szerencsém a n. é. hölgyközönség b. tudomására hozni, hogy

Brassóban, Kapu-utca 16 sz. alatt egy, a ma kor igényeinek megfelelő

Angol női-divattermet nyitottam.

Fővárosban szerzett tapasztalataim által azon kellemes helyzetben vagyok, hogy a legkönnyesebb és legmesszebb menő igényeknek is eleget tehessek.

Szíves pártfogást kér,

kiváló tisztelettel

TARZALI FERENCZ.

angol női szabó.

(2461)

UJ! UJ! UJ!

Alulírott építő-cég melegen ajánlja a n. é. háztulajdonosoknak és bérlőknek 2980 számmal szabadalmazott

hygienikus szárítását nedves falaknak, aszfalt nélkül.

Semmi további rossz illat a szárított helyiségben, az alapnyirok nem száll fel mint az aszfalttal szárított falaknál.

Ezen újabban szabadalmazott hygienikus szárítás, valamint minden építő szakmába vágó munka gyorsan és olcsón eszközöltetik.

— Mély tisztelettel

GLADT OSKAR

szabadalomtulajd.

Brassó, Bolonya, Kis-u. 8 sz. a.

Egy levelezőlap elég ahhoz, hogy a munkát megnézzék és arra nézve a kívánt felvilágosítást megkapják. (2661)

Lerakatok :

Nagyszeben :

G. Scheyhing.

Medgyes:

Friedrich Binder.

Gyulafehérvár :

Ifj. Baumann N.

Vajdahunyad :

Csonka Gyula

Szászváros :

Gönczy Elemér.

Marosvásárhely:

Holbach és Soós.

Szászrégen :

Gustav Rösler.

Megnyitás!

Megnyitás!

„MIKÁDÓ“

kávénapypörkölt társaság Budapesten. (központ: VI. Andrásy-ut 35.)

új kávé-raktárai Brassóban

Zintz Henrik, Petersberger Henrik, Mühlbacher Károly,

Kapu-utca 19, — Hosszu-utca 22, — Bolonya, Vasut-u. 25,
Telefon szám 42. — Telefon szám 147. — Telefon szám 378.

fűszer- és csemegekereskedő cégeknél.

Aki igazán jó kávé kíván inni, az **csakis** a mi folytonosan frissen pörkölt különleges

kávékeverékeinket

vegye, mely oly új módszer szerint pörköltetik, mely által **a kávé valódi ereje és zamata megmarad.**

A „Mikádó-kávé“ kedvelt, mert öt legjobb kávé keveréke, naponta friss, finom és zamatos, kiadós és ez által — olcsó

„MIKÁDÓ-KEVERÉK“ „UDVARI-KEVERÉK“
1 kg. 4 kor. $\frac{1}{4}$ kg. 1 kor. | 1 kg. 5 kor. kg. K 1.25.

Naponta frissen pörkölt kávé!